

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

ในภาษาไทย มีรูปภาษากลุ่มหนึ่ง ซึ่งได้มีผู้ศึกษากันมาในฐานะที่เป็นหน่วยเสริมประโยค(sentence particle) ตัวอย่างเช่น นะ ลี เถอะ นะ ละ แหะ หรือ ัง ครีบ ละ เป็นต้น ดังปรากฏในงานศึกษาไวยากรณ์ไทยของ Richard B. Noss(1964) งานศึกษาไวยากรณ์ไทยของนววรรณ พันธุเมธา(2525) และงานศึกษาหน่วยเสริมประโยคของ Joseph R. Cooke(1989)

งานศึกษาดังกล่าวมานี้ ล้วนเป็นความพยายามที่จะแสดงความหมายของรูปภาษาเหล่านี้ แต่ก็ยังไม่สามารถแสดงได้ชัดเจนว่า รูปภาษาเหล่านี้มีความหมายอย่างไร เนื่องจากการเป็นการศึกษาในระดับประโยค อย่างไรก็ตาม การศึกษาที่ผ่านมาได้แสดงให้เห็นข้อเท็จจริงที่ว่ารูปภาษาเหล่านี้จะพบในการสนทนามากกว่าในภาษาเขียน

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปภาษาเหล่านี้ในระดับปริจเจก โดยเฉพาะในปริจเจกการสนทนา โดยมีสมมติฐานว่า รูปภาษาเหล่านี้อาจจะเป็นรูปภาษาที่มีหน้าที่ในระดับปริจเจกมากกว่าในระดับประโยค ทั้งนี้ จะศึกษาจากข้อมูลการสนทนาที่เกิดขึ้นจริง และใช้นวทางการวิเคราะห์ปริจเจกของ Deborah Schiffrin(1987) เป็นกรอบในการศึกษา

1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1.2.1 ศึกษาและรวบรวมรูปภาษาซึ่งทำหน้าที่เป็นดัชนีปริจเจกที่พบในข้อมูลการสนทนาที่เกิดขึ้นจริง

1.2.2 วิเคราะห์หน้าที่ที่ดัชนีปริจเจกแต่ละดัชนีนี้แสดงในระนาบต่างๆของปริจเจก เพื่อระบุหน้าที่ของดัชนีปริจเจกแต่ละดัชนี

1.2.3 กำหนดหน้าที่ย่อยของดัชนีปริจเจกในแต่ละระนาบของปริจเจก ซึ่งจะ
ช่วยแสดงให้เห็นว่า ในการสนทนากันนั้น บุคคลจะแสดงความสัมพันธ์กันในลักษณะใดได้บ้าง
ถ้อยคำที่ปรากฏมีความสัมพันธ์กันในลักษณะใดได้บ้าง และบุคคลแสดงทัศนคติต่อถ้อยคำ
อย่างไรบ้าง นอกจากนี้ ยังจะช่วยให้จำแนกความแตกต่างระหว่างดัชนีปริจเจกแต่ละ
ดัชนีได้อีกด้วย

1.2.4 จัดกลุ่มดัชนีปริจเจกตามการแสดงให้เห็นที่ในระนาบต่างๆของปริจเจก ซึ่ง
จะทำให้เห็นภาพรวมของระบบดัชนีปริจเจกในภาษาไทย

1.3 สมมติฐานในการศึกษา

ผู้วิจัยมีสมมติฐานในการศึกษาดัชนีปริจเจกในภาษาไทยนี้ว่า ดัชนีปริจเจกในการ
สนทนาแบบกันเองจะทำหน้าที่บอกโครงสร้างเนื้อหา(ideational structure)
โครงสร้างผลัด(exchange structure) โครงสร้างวัจนกรรม(action
structure) กรอบผู้ร่วมสนทนา(participation framework) และสถานะของ
เนื้อหา(information state) ตามแนวคิดของ Deborah Schiffrin(1987) ได้
เสนอไว้

1.4 ขอบเขตในการศึกษา

ผู้วิจัยจะศึกษาดัชนีปริจเจกจากบทสนทนาแบบกันเอง ซึ่งหมายถึง การสนทนาที่
ดำเนินไปตามธรรมชาติ(spontaneous) เป็นการสนทนาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน และ
ในรายการวิทยุหรือรายการโทรทัศน์ซึ่งไม่มีบทก่ากับล่วงหน้า โดยจะไม่คำนึงถึงเพศ วัย
ระดับการศึกษา และอาชีพของผู้ร่วมสนทนา แต่ผู้ร่วมสนทนาต้องเป็นผู้ที่ใช้ภาษาไทย
กรุงเทพฯในชีวิตประจำวัน ซึ่งรวมถึงสถานการณ์การสนทนาที่ใช้เป็นข้อมูลด้วย

ในการศึกษาดังนี้ ผู้วิจัยใช้ข้อมูลการสนทนาแบบกันเองในสถานการณ์ต่างๆกัน
มีระยะเวลาของการสนทนาต่างกันไป รวมทั้งสิ้น 11 บทสนทนา รวมเป็นเวลา 60 นาที
20 วินาที ทั้งนี้ จะไม่ศึกษาภาษาที่เป็นหัวข้อกับศัพท์ภาษาต่างประเทศ เช่น เอส โทเค
 เป็นต้น

อนึ่ง ผลการวิจัยนี้จะนำไปตามข้อมูลที่นำมาศึกษาเป็นหลัก ดังนั้น จึงอาจพบว่า มีการใช้ดัชนีปริจเจกต์ที่นำเสนอในงานวิจัยนี้ในบริบทอื่นๆที่แตกต่างไปจากข้อมูลนี้ได้

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.5.1 เป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาดัชนีปริจเจกต์แต่ละดัชนีในภาษาไทยโดยละเอียดต่อไป
- 1.5.2 ได้แนวทางการศึกษาดัชนีปริจเจกต์ในภาษาถิ่นอื่นของไทย
- 1.5.3 ได้ภาพรวมของระบบดัชนีปริจเจกต์ในภาษาไทยกรุงเทพฯ เพื่อนำไปศึกษาเปรียบเทียบกับระบบดัชนีปริจเจกต์ในภาษาถิ่นอื่น หรือระบบดัชนีปริจเจกต์ในภาษาอื่นๆ
- 1.5.4 ช่วยให้ผู้ใช้ภาษาไทยกรุงเทพฯเกิดความเข้าใจความหมายและหน้าที่ของดัชนีปริจเจกต์ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.5.5 นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์สอนภาษาไทยให้ชาวต่างประเทศได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย